

Стаўка на канкрэтныя тэрыторыі

Старшыня Магілёўскага аблсавета Дзмітрый Харытончык пра ролю дэпутатаў у эканамічным развіцці рэгіёна

Ніводнае важнае пытанне не вырашаецца без удзелу дэпутатаў. Яны кантралююць выкананне сацыяльна-эканамічных праграм, клапоцяцца аб наведзенні парадку на зямлі, уносяць карэкціроўкі ў інвестыцыйныя праграмы. Вельмі адказна правільна размеркаваць наяўныя рэсурсы па найбольш важных аб'ектах. Напрыклад, у Магілёўскай вобласці летась гэта дало магчымасць паскорыць работы па Бялыніцкай бальніцы, іншых не менш сацыяльна значных аб'ектах.

— Важна зрабіць своєчасовы аналіз, ацаніць і скарыктаваць, — кажа **старшыня Магілёўскага абласнога Савета дэпутатаў Дзмітрый Харытончык**. — Гэта дазваляе больш эфектыўна распараджацца бюджэтнымі сродкамі. Але для нас важная не

ноўваюць асвоіць новую професію. Прывіраць аддаюцца перанавучанню з гарантыяй працаўладкавання. Менавіта 60 % такіх грамадзян атрымалі магчымасць працаўладкавацца пад канкрэтныя заяўкі. Акрамя гэтага, для ўсіх ахвотных заняцца прадпрымальніцкай дзейнасцю прапануюцца субсідыі на арганізацыю сваёй справы.

“Маладзёжныя парламенты існуюць у некалькіх нашых раёнах, плануем стварыць такое аб'яднанне і на ўзроўні вобласці. Але няма адзінай практыкі і шмат пытанняў. Зараз часцей за ўсё выбары праходзяць на базе школ, вучні вылучаюць свае праграмы, але ўзрост гэтых падлеткаў не заўсёды дапамагае ім раскрыцца.

толькі агульная эканоміка, але і развіццё канкрэтных тэрыторый. Летась мы прынялі рашэнне, якое ўтрымлівае комплекс пэўных мер, накіраваных на актывізацыю работы ў гэтым кірунку. Будзем дабівацца, каб усе сельвыканкамы, сельсаветы мелі планы развіцця, якія павінны карэляваць з планами развіцця раёнаў. Дэпутаты першаснага тэрытарыяльнага ўзроўню арыентаваны на аказанне максімальнага садзейнічання насельніцтву ў стварэнні фермерскіх гаспадарак, развіцці народных промыслаў. Яны вядуць растлумачальную работу сярод жыхароў сваіх сельсаветаў, расказваюць, якія неабходна сабраць дакументы. Як вынік, колькасць плацельшчыкаў, што ажыццяўляюць дзейнасць па заяўляльным прынцыпе, павялічылася з 2108 чалавек у 2017 годзе да 4185 — у 2018-м, рамеснікаў з 3512 — да 4182, уладальнікаў аграэкспедыцый з 192 — да 209.

Сістэмна працавалі камісіі па садзейнічання самазанятасці насельніцтва, праводзіліся выяўныя пасяджэнні, дзе ўсім зацікаўленым у працаўладкаванні раскавалі пра вакансіі, тлумачылі іх магчымасці. Усё гэта дало свой вынік, і тэмпы зніжэння занятых у эканоміцы запаволіліся. На 1 студзеня 2019 года па вобласці налічвалася 7710 вакансій, з іх рабочых — 4818. На гэтую дату было зарэгістравана 2042 чалавекі, якія шукалі працу. З імі пастаянна вядзецца работа. Калі саіскальнік нічога не выбраў з існуючых вакансій, яму прапа-

— Таму мы і ўскладаем вялікія спадзяванні на Саветы першаснага ўзроўню, на актывізацыю работы органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. У вобласці створана 10 440 ОТГС, з іх 8540 аднаасобных, 1900 — калегіяльных. Усяго ў органы грамадскага самакіравання было абрана 15 966 чалавек. Наша

гэта, хутчэй за ўсё, у выглядзе відэаканферэнцыі, каб ахапіць максімальную колькасць людзей.

Фінансавое пытанне плануем вырашаць за кошт пошуку і прыцягнення міжнародных грантаў тэхнічнай дапамогі. Грошы плануецца накіроўваць на развіццё Саветаў і органаў грамадскага

“Дэпутаты першаснага тэрытарыяльнага ўзроўню арыентаваны на аказанне максімальнага садзейнічання насельніцтву ў стварэнні фермерскіх гаспадарак, развіцці народных промыслаў. Як вынік, колькасць плацельшчыкаў, што ажыццяўляюць дзейнасць па заяўляльным прынцыпе, павялічылася з 2108 чалавек у 2017 годзе да 4185 — у 2018-м, рамеснікаў з 3512 — да 4182, уладальнікаў аграэкспедыцый з 192 — да 209.

задача знайсці актыўных старастаў, дапамагчы ім арганізавацца і праз іх садзейнічаць уцягваць грамадзян у працэс стварэння спрыяльных умоў пражывання. Добры прыклад вёска Вялікая Грава Асіповіцкага раёна. Вяскоўцы стварылі свой актыў, сфарміравалі план развіцця населенага пункта. Не менш цікавы вопыт ёсць у Дрыбінскім раёне. Жыхары вёскі Шастакі пад кіраўніцтвам старасты Ніны Сільчанка рэалізуюць сумесную з калгасам ініцыятыву. Сельгаспрадпрыемства выдзяляе зямлю, дзе насельніцтва саджае бульбу, іншыя культуры, а грошы за рэалізацыю гэтай прадукцыі выкарыстоўваюцца на вырашэнне грамадскіх пытанняў. Актыўна ва ўсім гэтым удзельнічае фермер Уладзімір Рынг. Ён дапамагае землякам і ў іншых пытаннях. Дзякуючы яму ў вёсцы ўстанавілі паклонны крыж, цяпер вяскоўцы атрымалі благаслаўленне на будаўніцтва новай капліцы. Вельмі важную ролю ў нашай рабоце адыгрываюць ініцыятывы людзі. І мы іх стараемся падтрымаць. Пры абласвеце створана рабочая група па заахвочванні найбольш актыўных старастаў і прадстаўнікоў органаў мясцовага самакіравання. Будзем і надалей гэта развіваць.

— **Летась была праведзена вялікая работа па ўдасканаленні дзейнасці магілёўскай абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў. На ядаўнім пасяджэнні ў Кіраўску эксперты Савета Еўропы ўхвалілі гэтыя дзеянні. Размова ішла пра тое, каб абраць вобласць для рэалізацыі пілотнага праекта па садзейнічання актывізацыі развіцця асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў, павышэнне іх ролі і ўплыву на эканамічнае развіццё тэрыторый.**

— Так. Мы лічым, што на першым этапе максімальныя высілкі трэба накіраваць на навучанне дэпутацкага корпуса і нашых ініцыятывыўных старастаў формам і метадам работы з насельніцтвам. Плануем правядзенне семінара-вучобы па рабоце мясцовых Саветаў дэпутатаў. Зробім

тэрытарыяльнага самакіравання, на павышэнне актывінасці грамадзян у прыняцці рашэнняў мясцовага значэння. Мы ўжо пачалі заяўкі на ўдзел у некалькіх грантах.

— **На кантролі ў дэпутатаў цэлае кола пытанняў — ад рэалізацыі дзяржаўных праграм да канкрэтных праблем у той ці іншай галіне. Над якімі больш дэтальна працавалі дэпутаты летась?**

— Напрыклад, камісія па аграрных пытаннях разглядала праблемы з кадрамі ў сельскай гаспадарцы. Размова ішла пра размеркаванне маладых спецыялістаў і іх замацаванне пасля вучэбных устаноў. Станоўчы прыклад па гэтай тэме — праект, рэалізаваны ў Дрыбінскім раёне, дзе на базе адной з навучальных устаноў збіраюць старшакласнікаў і рыхтуюць па запатрабаванай у райцэнтры прафесіі швачкі. За сродкі міжнароднай тэхнічнай дапамогі створаны вучэбны кабінет, цалкам абсталяваны сучаснай тэхнікай.

Размаўлялі таксама пра развіццё асабістых дапаможных гаспадарак. Тут сапраўды ёсць складанасці. У краіне існуюць высокія патрабаванні да якасці сыравіны, бо нашы прадпрыем-

татамі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу і прадстаўнікамі выканаўчай улады, каб комплексна разглядаць пытанні і адразу ж даваць прапановы па ўдасканаленні заканадаўства.

— **Летась у Магілёве прайшоў V Форум рэгіёнаў Беларусі і Расіі, дзе ў дэпутатаў дзвюх краін была магчымасць устанавіць больш цесныя сувязі. З кім атрымалася пасябраваць і на якой стадыі вашы адносіны?**

— Заклучылі пяць пагадненняў з Самарскай і Смаленскай губернскімі Думаі, Калінінградскай абласной Думай, заканадаўчымі сходамі Краснадарскага краю, Калужскай вобласці. Зараз вядзём работу па нападуненні гэтых пагадненняў канкрэтнымі мерапрыемствамі. Атрымалі план узаемадзеяння з Краснадарскага краю. Расійскія калегі прапануюць правесці круглы стол на тэму захавання ўнікальных прыродных комплексаў, сумесныя семінары на канкрэтныя тэмы. Мы збіраемся ў найбліжэйшы час дапоўніць гэты план і пачаць яго рэалізоўваць. Нас цікавіць работа органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, механізм уцягвання насельніцтва ў рашэнне пытанняў мясцовага значэння.

— **Вялікая ўвага ў краіне надаецца патрыятычнаму выхаванню моладзі. Маладзёжны парламент, па сутнасці, створаны для таго, каб уцягваць у грамадскую дзейнасць найбольш актыўных і перспектывіўных маладых людзей.**

— Так, у вобласці вядзецца работа па ўдасканаленні гэтага ўтварэння. Маладзёжныя парламенты існуюць у некалькіх нашых раёнах, плануем стварыць такое аб'яднанне і на ўзроўні вобласці. Але няма адзінай практыкі і шмат пытанняў. Зараз часцей за ўсё выбары праходзяць на базе школ, вучні вылучаюць свае праграмы, але ўзрост гэтых падлеткаў не заўсёды дапамагае ім раскрыцца. У той жа момант

“Мы ўскладаем вялікія спадзяванні на Саветы першаснага ўзроўню, на актывізацыю работы органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. У вобласці створана 10 440 ОТГС, з іх 8540 аднаасобных, 1 900 — калегіяльных. Усяго ў органы грамадскага самакіравання было абрана 15 966 чалавек.

сты працуюць на экспарт. Мы збіраемся больш дэтальна вывучыць гэтую праблематыку і выпрацаваць сістэмныя рашэнні на ўзроўні вобласці. Створана рабочая група па выпрацоўцы і ўнясенні прапаноў.

Летась стварылі ў абласным Савеце дэпутацкую групу грамадскай арганізацыі «Белая Русь», члены якой практыкуюць прыём выбаршчыкаў у грамадскіх прыёмных сумесна з дэпу-

рабочая моладзь засталася па-за ўвагай. Трэба, каб прадстаўнікі ад яе таксама былі ў маладзёжным парламенце. Кожны з раёнаў павінен выбраць самых актыўных маладых людзей і дэлегаваць у абласны маладзёжны парламент. Плануецца, што будучы вылучэнцы таксама ад прафсаюзаў, іншых грамадскіх арганізацый. Трэба ахапіць усе сферы, усе кірункі.

Нэлі ЗІГУЛЯ.